

HÄNDELSEN

Branden på motionsanläggningen X, den xx-xx-xx klockan 03.39. Aktuella tider enligt Räddningstjänstens insatsrapport: Larm till larmcentral: klockan 03.39.59. Uppringaren ser ett kraftigt rökmoln med åtföljande eldsken. Räddningstjänsten anländer: klockan 03.55 38. Byggnadens mittsektion, med koncentration mot den östra delen, är övertänd.

RÄDDNINGSSINSATSEN

Räddningspersonalen möttes av en väktare, vilken hade anlät till platsen strax före släckstyrkan. Man konstaterade redan vid ankomst att byggnadens centrala del samt östra sidan (i insatsrapporten angiven som baksidan) var i stort sett nedbrunnen. Insatsen fick inriktas på att rädda byggnadens södra och norra delar, pannrum respektive cafélokal. Ganska snart fann man det omöjligt att förhindra en brandspridning till cafédelen. Pannrumsbyggnadens stabilar konstruktion gjorde att denna del erhöll minst skador. Under insatsen fann man inga olåsta eller uppbrutna dörrar och fönster. Fönster på den östra sidan hade värmesprängts redan innan räddningspersonalen anlände. Vattenförsörjningen fick inledningsvis skötas med hjälp av tankbilar, senare kunde en styrka insättas för en längre slangutläggningen från en avlägsen brandpost.

BRANDUTREDNINGEN

Brandorsaken kan i dagsläget inte med hundraprocentig säkerhet fastställas, även om omständigheterna i övrigt pekar på att branden kan ha anlagts på byggnadens östra fasad. Det går dock inte att helt utesluta en "normal" brandorsak. Ett kraftigt åskväder drog samma vecka fram över X-stad, bl.a slogs cafeterians telefon med tillhörande inbrottslarm ut denna dag. Även andra funktioner för motionsanläggningen drabbades av störningar till följd av åskan. Detta skulle kunna innebära att elledning skadats vilket senare kan ha skapat förutsättningar för branden. Vad som försvårar fastställandet av brandorsaken är naturligtvis det hopplösa företaget att peka ut någon distinkt primärbrandplats. Någon ur räddningsstyrkan fick intrycket av att det fanns flera brandhärder på den östra sidan. Enligt min uppfattning har branden dock pågått i drygt 45 minuter innan räddningstjänsten är på plats. Denna teori stöds av de uppgifter som lämnats av en väktare, vilken redan 03.30-tiden ser en större brand i skogspartiet i riktning mot Z-by. Dessvärre larmar han inte räddningstjänsten förrän klockan 03.45 , och då är han framme vid brandplatsen...

Motionsanläggningen hade ett s.k kombilarm, dvs brand- och inbrottslarm som via telefonanslutning larmade ett vaktbolag. Under dagtid när anläggningen var bemannad hade brandlarmet en viss fördröjning, detta för att undvika onödiga larm, nattetid gick brandlarmet direkt till vaktbolaget. Inbrottslarmet kopplades in av personalen när arbetsdagen var slut. Dessvärre avbeställdes, genom ett missförstånd, ett par anslutna telefonledningar under april månad, en av dessa var just larmledningen. Detta innebär att motionsanläggningen varit utan larm från avbeställningsdatum fram till den ödesdigra branddagen. Har detta haft någon betydelse vid branden? Under alla förhållanden hade larmet inkommit snabbare än vad som nu blev fallet, frågan är om brandskadan därmed hade kunnat minimerats. För att fullt ut värdera denna fråga måste man dels veta brandorsaken och samtidigt veta var branden startade. Om branden startat inne i fastigheten, eller helt enkelt föregåtts av ett inbrott, hade med ett anslutet larm skadorna blivit av betydligt mindre omfattning. Detta gäller såväl vid en anläggelse som vid en "naturlig" brandorsak. Har branden däremot startat på byggnadens utsida, med spridning utmed fasaden, tar det en stund innan röken tränger in i huset och påverkar befintliga rökdetektorer. Men även vid det senaste exemplet skulle larmet inkommit tidigare än vad som nu blev fallet, det är däremot inte helt säkert att byggnaden ändå stått att rädda från totalskada. Cafeterian hade ett separat inbrottslarm via telefonledning. Denna telefon slogs ut under åskvädret som drog fram över stan X-dagen den yy-yy-yy. Enligt uppgift fungerade den inte efter detta datum.

ERFARENHETER OCH FÖRSLAG

Larmanordningen på motionsanläggningen är ingen unik installation, motsvarande finns på en mängd motions- och fritidslokaler i X-stad. I nästan samtliga fall är larmen direktkopplade till vaktbolag, vilka tar sig till larmplatsen inom varierande tider. Aktuella inställetider ligger enligt uppgift på mellan tio till tjugo minuter. Problemet, vid en reell brand, är att räddningsinsatsen fördröjs med motsvarande

tid, väktaren konstaterar fakta och larmar sedan räddningstjänsten. Ett annat konstaterat problem är larminnehavarnas dåliga kunskaper om sin larminstallation, när och hur fungerar det, och framför allt varför! På motionsanläggningen X fungerade dock utrymningslarmet, det interna larmet som påkallar besökarnas uppmärksamhet vid en brandincident var även branddagen intakt. Kassaskåpet som var placerat i kontorsdelen har dock fungerat tillfredsställande, endast sot hade trängt in i skåpet under branden. Här hade i alla fall inga pengar gått upp i rök. Anläggningen skulle i år ha firat xx-årsjubileum, ett sorgligt slut på en mångmiljonanläggning. Vi får hoppas att den ytterst populära motionsanläggningen snarast återuppbyggs, och då med iakttagande av ett förhöjt säkerhetstänkande, både byggmässigt och larmmässigt. En allmän översyn av befintliga anläggningar inom regionen, det lär finnas en hel del, samtliga med en larminstallation à la motionsanläggningen X. Information och utbildning av all berörd personal torde vara ett måste.